

KYLÄTURVALLISUUSILTOJEN KESKUSTELUKORTIT

Kortteja voi käyttää yhteisen keskustelun apuna, kun kylällä ollaan käynnistämässä kyläturvallisuustyötä. Kortit on suunniteltu kolmen kyläturvallisuussillan sarjaksi. Ohjetta ja kortteja voi soveltaa myös muilla tavoin kylän tilanteen, tarpeiden ja toiveiden mukaan.

Korttien aiheet

1. Uhkat, riskit, vaaranpaikat ja huolenaiheet
 2. Kylän osaajat
 3. Kylän infra
 4. Yhteistyöverkosto
 5. Toimenpiteet
 6. Tehtävänjako
 7. Kouluttautumistoiveet
 8. Kyläturvallisuussuunnitelma
-

Työskentelyn eteneminen

1. Ensimmäisen illan aikana käydään läpi kylän uhkat, riskit, vaaranpaikat ja huolenaiheet sekä voimavarat (kortit 1–4).
2. Toisessa illassa sovitaan kylän varautumis- ja turvallisuustyön painopisteistä ja jatkotyöskentelystä (kortit 5–7).
3. Kolmannessa illassa sovitut asiat kirjataan kylän varautumis- ja turvallisuussuunnitelmaksi ja sovitaan, milloin suunnitelma käydään läpi yhdessä kyläläisten kanssa (kortti 8).

Kyläturvallisuussillojen alussa sovitaan, kuka

1. toimii puheenjohtajana
2. kirjaa ylös muistiinpanoja keskusteluista
3. tekee muistiinpanoista yhteenvedon pohjaksi seuraavassa kyläillassa käytävään keskusteluun.

Jos iltaan osallistuu iso joukko kyläläisiä, keskustelua varten voidaan jakautua pienempiin ryhmiin.

Huomioitava henkilötietojen käsittelyssä

Jos keräätte nimilistoja tai yhteystietoja kyläturvallisuussillojen yhteydessä, ne muodostavat henkilörekisterin. Henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava aina tietosuojalainsäädännön mukaisia tietosuojaperiaatteita. Lue lisää Tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuilta: [Henkilötietojen käsittely | Tietosuojavaltuutetun toimisto](#)

KORTTI 1: VAARANPAIKAT JA HUOLENAIHEET

Keskustelkaa kylänne erityispiirteistä

1. kylän fyysisestä ympäristöstä ja sijainnista
2. kylän asukkaista ja ikärakenteesta
3. elämästä ja asumisesta kylällä.

Keskustelkaa ja kirjatkaa ylös

1. Millaisia vaaranpaikkoja kylällä on?
2. Mitä uhkia ja riskejä tunnistatte?
3. Millaisia mahdollisia häiriö- ja kriisitilanteita tunnistatte?
4. Mitkä turvallisuuteen liittyvät asiat huolestuttavat?

Taulukkoa voi käyttää apuna arvioinnissa:

ESIMERKKEJÄ MAHDOLLISISTA VAARANPAIKOISTA, RISKEISTÄ JA UHKISTA	TODENNÄKÖISYYS			VAKAVUUSASTE		
	1	2	3	1	2	3
luonnonvoimat: myrskyt, kuivuus, kuumuus, tulvat, lumi jne.						
liikenne: kyläteiden turvallisuus, ajonopeudet, teiden kunto, kevyt liikenne, liukkaus, raskas liikenne, juna, lentokenttä						
sähkökatko						
veden saastuminen						
vesikatko						
tulipalo						
maastopalo						
avun saamisen viiveet (esim. sairaskohtaus)						
huonot nettiyhteydet						
puhelimien huono kuuluvuus						
ikäntyneiden kylälaisten pärjääminen						
lapsiperheiden pärjääminen						
nuorten pahoinvointi						
väkivalta kodin ulkopuolella, rikollisuus ja ilkivalta						
tarttuvat taudit, uusi pandemia						
petoeläimet						
eksymisvaara						
teollisuuslaitoksen tulipalo tms.						
vesiturvallisuuteen liittyvä onnettomuus: veneily, uimarannat						
hybridivaikuttaminen						
sodan uhka						

TODENNÄKÖISYYS: 1=epätodennäköinen 2=mahdollinen 3=todennäköinen
VAKAVUUSASTE: 1=häiriötilanne 2=vakava häiriötilanne 3=erittäin vakava häiriötilanne

KORTTI 2: KYLÄN OSAAJAT

Mitä kylän yhteisen varautumisen ja turvallisuuden kannalta hyödyllistä osaamista kyläläisillä on?

Kirjatkaa muistiin mahdollisimman monipuolisesti kyläläisten erityisosaaminen, jota voidaan tarvita erilaisissa häiriö- ja kriisitilanteissa.

terveydenhuollon ammattilaiset

ensiaputaitoiset

palopelastajat

alkusammutustaitoiset

henkisen tuen osaajat

naapuriavun konkarit

ruokahuollon osaajat

radioharrastajat, metsästysradiot

kyläviestijät, viestinnän osaajat

suunnistustaitoiset, maaston tuntijat

metsurit, moottorisahan hallitsevat

sähkö- ja lvi-asiantuntijat

kielitaitoiset

vesiturvallisuuden osaajat

veneiden omistajat

vapepalaiset

partiolaiset

poliisit

turvallisuusalan yrittäjät

positiivisen tunnelman ylläpitäjät

tilanne-/projektijohtamisen taitajat

KORTTI 3: KYLÄN INFRA JA KALUSTO

Mitä varautumisen ja turvallisuuden kannalta hyödyllistä infraa ja kalustoa kylällä on?

Kirjatkaa muistiin mahdollisimman monipuolisesti kylän infra ja kalusto, jota voidaan hyödyntää häiriö- ja kriisitilanteissa.

juomavesikaivot

juomavesilähteet

isot vesiasiat

aggregaatit

traktorit

mönkijät

kylmähuoneet

maakellarit

pelastuskoirat

kotieläintilat

polttopuuvarastot

polttoainevarastot

soppatykki

mylly

sydäniskuri

kattava ensiapuvälineistö

kiinteistöt, jotka lämpiävät ilman sähköä

KORTTI 4: YHTEISTYÖVERKOSTO

Mitä varautumisen ja turvallisuuden kannalta keskeisiä yhteistyötahoja kylällä on?

Kirjatkaa muistiin mahdollisimman tarkasti ja monipuolisesti

- viranomaiset
- kylällä toimivat yhdistykset ja muut toimijat

joiden kanssa voisitte tehdä yhteistyötä varautumis- ja turvallisuustyössä.

HUOM! Näiden tahojen edustajat on hyvä kutsua mukaan seuraaviin kyläturvallisuushiltoihin.

Lisätietoa yhteistyötahoista ja yhteistyön kehittämisestä Kylävaran työkalupakista (QR-koodi alla):

[Yhteistyöverkoston rakentaminen - Kylävara.fi](https://www.kylavara.fi/yhteistyoverkoston-rakentaminen)

kunta

pelastuslaitos

hyvinvointialue

seurakunta

VPK

SPR

Vapepa

Martat

Maa- ja kotitalousnaiset

metsästysseura

radioamatöörit

eläkeläisjärjestöt

partiolaiset

reserviläiset

maanpuolustusjärjestöt

KORTTI 5: TOIMENPITEET

Keskustelkaa ja kirjatkaa ylös ensimmäisen turvallisuusillan yhteenvedon pohjalta:

- Mihin asioihin kylän varautumis- ja turvallisuustyössä tartutaan ensimmäiseksi?
- Mitä asioiden kehittämiseksi tehdään?

Vinkkejä toiminnan suunnitteluun Kylävaran työkalupakista (QR-koodi alla): [Kylävara.fi](https://www.kylavara.fi)

Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla

MIHIN VARAUDUTAAN? / MITÄ ALETAAN KEHITTÄÄ?		MITÄ TEHDÄÄN?
luonnonvoimat: myrskyt, kuivuus, kuumuus, tulvat, lumi jne.		
liikenne: kyläteiden turvallisuus, ajonopeudet, teiden kunto, kevyt liikenne, liukkaus, raskas liikenne, juna, lentokenttä		
sähkökatko		
veden saastuminen		
vesikatko		
tulipalo		
maastopalo		
avun saamisen viiveet (esim. sairaskohtaus)		
huonot nettiyhteydet		
puhelimien huono kuuluvuus		
ikäntyneiden kyläläisten pärjääminen		
lapsiperheiden pärjääminen		
nuorten pahoinvointi		
väkivalta kodin ulkopuolella, rikollisuus ja ilkivalta		
tarttuvat taudit, uusi pandemia		
petoeläimet		

eksymisvaara		
teollisuuslaitoksen tulipalo tms.		
vesiturvallisuuteen liittyvä onnettomuus: veneily, uimarannat		
hybridivaikuttaminen		
sodan uhka		

KORTTI 6: TEHTÄVÄNJAKO

Kuka kylällä toimii kyläturvallisuuden yhteyshenkilönä?

Kootaanko kylälle oma kyläturvaryhmä? Keitä mahdolliseen ryhmään nimetään?

Kyläturvallisuuden yhteyshenkilö

- on kylän linkki viranomaisten ja muihin turvallisuustoimijoiden suuntaan
- on kylällä se, johon pelastuslaitos, poliisi tai kunta tietävät ottaa yhteyttä häiriö- tai onnettomuustilanteessa
- välittää pelastuslaitokselta, poliisilta tai kunnalta saatua tietoa kyläläisille
- toimii kylän toiminnan koordinaattorina käytännön tilanteissa
- voi toimia kyläturvaryhmän vetäjänä.

Kyläturvaryhmä

- Kyläturvaryhmän jäsenille voidaan nimetä omat vastuualueet kiinnostuksen ja osaamisen mukaan, esimerkiksi
 - koordinointi ja johtaminen
 - yhteydenpito ja viestintä
 - tekniikka ja infra
 - kylätalon käyttö
 - tiet ja maasto
 - muonitus
 - naapuriapu, vapaaehtoisten rekrytointi
 - kortilla 5 listattuja tehtäviä.
- Kyläturvaryhmä toimii oma-aloitteisesti ja itsenäisesti. Sen rooli on siten erilainen kuin Vapeparyhmiä, joiden toiminta käynnistyy yleensä vasta viranomaisten pyynnöstä.
- Kyläturvaryhmä voi toimia häiriötilanteissa myös viranomaisten apuna. Toimintatavoista sovitaan tällöin yhdessä viranomaisten kanssa. Viranomaiset järjestävät ryhmille myös koulutusta.
- Lisätietoa kyläturvaryhmistä löytyy Kylävaran työkalupakista (QR-koodi alla): [Kyläturvaryhmä huolehtii kyläturvallisuudesta - Kylävara.fi](https://www.kylavara.fi/tyokalupakista)

KORTTI 7: KOULUTTAUTUMISTOIVEET

Missä varautumiseen ja turvallisuuteen liittyvissä asioissa toivotaan koulutusta?

Lisää vinkkejä harjoituksista ja koulutuksista löytyy Kylävaran työkalupakista (QR-koodi sivun alareunassa):

[Harjoittelu ja kouluttautuminen - Kylävara.fi](#)

KOULUTUKSET JA HARJOITUKSET		JÄRJESTÄMISAJANKOHTA
Kotivara 72h-koulutus		
Varautuminen sähkökatkoihin		
Ensiavun perustaidot		
Sydäniskurin käyttö		
Sammutusvälineiden käyttö ja alkusammutusharjoitus		
Henkisen tuen tarjoaminen kriisitilanteessa		
Muonituskurssi: ruoanvalmistus sähköttä		
Kylätalon varautumisharjoitus		
Tiedonkulku ja viestintä häiriötilanteissa		
Kyläradiokoulutus		
Vapepa, peruskurssi		
Vapepa, harjoituksia		
Vapepa, jatkokoulutus		
Yhteisharjoitus viranomaisten kanssa		

KORTTI 8: KYLÄN VARAUTUMIS- JA TURVALLISUUSSUUNNITELMA

Mitä kylän varautumis- ja turvallisuussuunnitelmaan kirjataan?

Milloin ja miten suunnitelma käydään läpi kyläläisten kanssa?

Kahdessa ensimmäisessä kyläturvallisuusillassa sovitut asiat kirjataan kylän varautumis- ja turvallisuussuunnitelmaksi. Suunnitelmaan voi liittää keskustelukorttien taulukoita.

Suunnitelman mallipohja löytyy Kylävaran työkalupakista (linkki ja QR-koodi alla). Mallipohjaa voi räätälöidä oman kylän tarpeiden ja kyläilloissa sovittujen asioiden mukaiseksi.

[Kylän varautumis- ja turvallisuussuunnitelma - Kylävara.fi](https://kylavara.fi/kylan-varautumis-ja-turvallisuussuunnitelma)

